PLAN FOR OPPFØLGING AV NYUTDANNEDE BARNEHAGE- OG GRUNNSKOLELÆRERE I TRØNDELAG SØRVEST OPPVEKST

Gjelder arbeidsåret 2025-26

TRØNDELAG SØRVEST
Lakseregionen

Vedtatt i Trøndelag sørvest oppvekst kompetansenettverk august 2025.

Innhold

Innledning 3

Nasjonale føringer 4

Nasjonalt rammeverk 4

Nasjonale tilskuddsordninger for profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere....5

Nasjonal evaluering av lokale veiledningsordninger og nasjonale rammer (Rambøll,2021) ..7

Erfaringer i Trøndelag 8

Erfaringer i Trøndelag Sørvest 10

Plan og rammer for "Ny som lærer i Trøndelag Sørvest" 2025- 2026 11

En helhetlig plan for profesjonsstarten som lærer i barnehage og grunnskole 11

Årshjul for profesjonsfaglig veiledning 2025-2026 13

Kontinuerlig evaluering og utvikling av de lokale veiledningsordningene 15

Skriftlig avtale om profesjonsfaglig veiledning....15

Lenker til artikler om veiledning 16

Referanser....16

Vedlegg 17

Eksempel på avtale om profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole....17

Innledning

Læreryrket innebærer å ha et stort ansvar for barn og elever i en kompleks arbeidshverdag, med høye forventninger om å bidra til barn og elevers utvikling og læring og å skape et trygt og godt barnehage- og skolemiljø.

Hverdagen som lærer i barnehage og skole krever kompetanse som ikke kan utvikles gjennom utdanning alene. De først årene i yrket blir av stor betydning for lærernes yrkesutøvelse og videre kompetanseutvikling. Her kan profesjonsfaglig veiledning bidra til at nyutdannede lærere mestring, trivsel og utvikling i lærerrollen. Veiledningen skal bygge bro mellom lærerutdanningene og lærernes videre profesjonsutvikling.

Planen du nå leser er utarbeidet på regionsnivå og presenterer veiledningsordningen i Trøndelag Sørvest. Kommunale skole- og barnehageeiere og enhetsledere står ansvarlige for at den regionale veiledningsordninga og planen forankres og videreføres kommunalt og lokalt. Rektor/styrer har det daglige ansvaret for at nyutdannede grunnskolelærere og barnehagelærere blir faglig og sosialt inkludert på arbeidsplassen og får veiledning i tråd med de nasjonale retningslinjene.

Trøndelag sørvest oppvekst samarbeider med DMMH og NTNU om å utvikle, drifte og evaluere veiledningsordninger for nyutdannede barnehage- og grunnskolelærere i regionen. Regionene Fosen, Trondheim, Gauldal og Malvik deltar også i dette samarbeidet.

Nasjonale føringer

Nasjonalt rammeverk

Det nasjonale rammeverket for profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole består av tre elementer:

1. Prinsipper og forpliktelser for profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole

2. En faglig veileder om hvordan gode veiledningsordninger kan utformes og gjennomføres lokalt. NB! Denne er under revidering.

3. Utdanningstilbud for veiledere.

   Lærerutdanningene i Trøndelag tilbyr veilederutdanning:
   NTNU: Skolerettet veiledningspedagogikk
   DMMH: Veilederutdanning for praksislærere i barnehagen

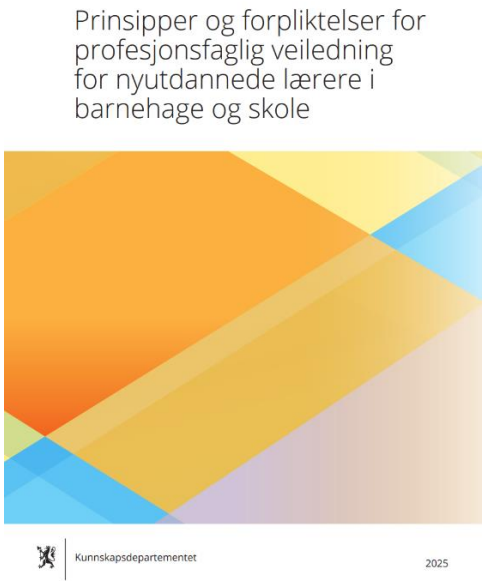

«Prinsipper for veiledning»
er beskrevet i den faglige veilederen
fra Udir – se til høyre.

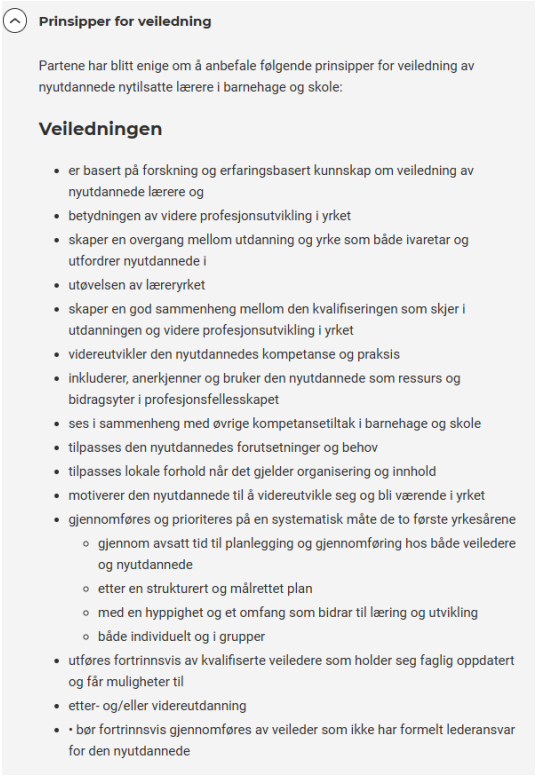

Prinsipper for veiledning

Partene har blitt enige om å anbefale følgende prinsipper for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere i barnehage og skole:

Veiledningen

- er basert på forskning og erfaringsbasert kunnskap om veiledning av nyutdannede lærere og
- betydningen av videre profesjonsutvikling i yrket
- skaper en overgang mellom utdanning og yrke som både ivaretar og utfordrer nyutdannede i
- utøvelsen av læreryrket
- skaper en god sammenheng mellom den kvalifiseringen som skjer i utdanningen og videre profesjonsutvikling i yrket
- videreutvikler den nyutdannedes kompetanse og praksis
- inkluderer, anerkjenner og bruker den nyutdannede som ressurs og bidragsyter i profesjonsfellesskapet
- ses i sammenheng med øvrige kompetansetiltak i barnehage og skole
- tilpasses den nyutdannedes forutsetninger og behov
- tilpasses lokale forhold når det gjelder organisering og innhold
- motiverer den nyutdannede til å videreutvikle seg og bli værende i yrket
- gjennomføres og prioriteres på en systematisk måte de to første yrkesårene
  - gjennom avsatt tid til planlegging og gjennomføring hos både veiledere og nyutdannede
  - etter en strukturert og målrettet plan
  - med en hyppighet og et omfang som bidrar til læring og utvikling
  - både individuelt og i grupper
- utføres fortrinnsvis av kvalifiserte veiledere som holder seg faglig oppdatert og får muligheter til
- etter- og/eller videreutdanning
- • bør fortrinnsvis gjennomføres av veileder som ikke har formelt lederansvar for den nyutdannede

Nasjonale tilskuddsordninger for profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere

Fordi ansvaret for å ivareta nyutdannede nytilsatte lærere ligger lokalt hos arbeidsgiver, jf. arbeidsmiljøloven § 4-2, opplæringsloven § 10-8 og friskoleloven § 5-2 andre ledd bokstav i) må de lokale veiledningsordningene være solid forankret, ikke bare blant veilederne, men på alle ledernivå i kommunene våre.

Utdanningsdirektoratet har årlig siden våren 2019 gitt landets grunnskoleeiere mulighet til å søke om øremerkede tilskudd til veiledning av nyutdannede grunnskolelærere. Fra høsten 2025 får endelig barnehageeierne mulighet til å søke samme type tilskudd til nyutdannede barnehagelærere.

Les mer her: https://www.udir.no/om-udir/tilskudd-og-prosjektmidler/midler-kommuner/tilskudd-til-veiledning-for-nyutdannede-nytilsatte-larere/

Udir beskriver bakgrunn og rammer for tilskuddsordningen slik:
Kvalifisert veiledning er viktig både for å gi nye lærere økt trygghet til å håndtere og mestre arbeidssituasjonen, og for å øke bevissthet om egen kompetanse.

I statsbudsjettet for 2025 er det bevilget ca. 145,4 millioner kroner til slik veiledning for barnehageåret/skoleåret 2025–2026.

Tilskuddet skal brukes til direkte kostnader knyttet til planlegging og gjennomføring av veiledningen. Utgifter til veiledning ut over det tilskuddet dekker, må finansieres av barnehage- og skoleeierne.

Tilskuddsmottaker velger selv hvordan veiledningen organiseres og gjennomføres, men veiledningen skal være i tråd med Prinsipper og forpliktelser for profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole.

En kommune skal kun levere én søknad. Søknaden skal gjelde både for nyutdannede lærere i kommunale skoler og barnehager. Det samlede antall nyutdannede lærere i kommunale skoler og barnehager som skal få veiledning angis i søknadsskjemaets punkt 5 "Oppgi antall nyutdannede lærere som skal få veiledning i skoleåret 2025–2026. Dette er utgangspunktet for beregning av tilskuddet".

Slik beregnes tilskuddet

Tilskuddet gis som en sats per nyutdannet lærer som skal få veiledning. Satsen er lik for lærere i barnehage og skole. Endelig sats beregnes ut fra gjeldende bevilgning for posten i statsbudsjettet for 2025 delt på totalt antall nyutdannede lærere som det innvilges tilskudd til i det aktuelle barnehage-/skoleåret.

Tilskuddet tildeles for ett barnehage-/skoleår om gangen. Det er mulig for samme lærer å få tilskudd både i det første og det andre året i jobben, men det må søkes på nytt for år to.

Tildelingskriteriene er de samme for private og kommunale barnehager og skoler.

Rapportering

Tilskuddsmottaker skal ved henvendelse fra Utdanningsdirektoratet rapportere på:

- *antall nyutdannede lærere i barnehage, grunnskole og videregående skole som har fått veiledning*
- *antall timer med veiledning som er gitt – individuelt og/eller i gruppe*
- *om veiledningen har vært i tråd med «Prinsipper og forpliktelser for profesjonsfaglig veiledning av nyutdannede lærere i barnehage og skole»*

Søknad innen 19.september 2025 her: https://svar.udir.no/Skjema/27

Også lærerutdanningene kan søke midler fra Udir for å delta i utviklingen av lokale veiledningsordninger. Midler til universiteter og høgskoler (udir.no). Lærerutdanningene ved NTNU og barnehagelærerutdanningen ved DMMH har i mer enn 20 år mottatt midler fra Udir og vært en viktig samarbeidspartner i etablering og videre utvikling av lokale veiledningsordninger i den sørlige delen av Trøndelag.

Nasjonal evaluering av lokale veiledningsordninger og nasjonale rammer (Rambøll,2021)

I en evaluering av veiledningsordningen gjort av Rambøll på oppdrag av Udir trekkes følgende hovedfunn fram:

- Lærerne opplever at veiledningen er med på å gi en god overgang fra studier til yrkesliv.
- 4 av 10 nyutdannede tilbys ikke veiledning
- Over halvparten av veilederne mangler formell kompetanse i å veilede.
- Høyskole- og universitetsmiljøet ser ut til å være lite involvert i veiledningsarbeidet.

Kilde: https://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/rapporter/evaluering-av-veiledning-av-nyutdannede-nytilsatte-larere--sluttrapport/

Samtidig identifiserer Rambøll tre suksesskriterier for veiledning (op. cit):
1. Veiledning fra en kvalifisert veileder har høyere kvalitet enn der veileder ikke har tilsvarende kompetanse.
2. Tydelig forankring og tett kontakt mellom aktører og nivåer gir høyere kvalitet på veiledninga.
3. Veiledningen må være fleksibel og tilpasses lokale forhold.
I dokumentet i pkt 1 står det at nyutdannede lærere som mottar veiledning, er mer positive i vurderingen av sitt første yrkesår enn de som ikke har fått veiledning.

Et tillitsbasert forhold mellom veileder og nyutdannet, avsatt tid til veiledning, jevnlige møter og veileders kompetanse er suksessfaktorer som trekkes frem av både nyutdannede og veiledere. Gjennom kvalifisert veiledning kan den nyutdannede få trygghet til å håndtere og mestre arbeidssituasjonen og møtet med elevene. De får også økt bevissthet om verdien av egen kompetanse.

Veiledning kan på denne måten være viktig for å beholde nyutdannede lærere i barnehagen og skolen. Veiledning som involverer både den nyutdannede og kolleger, kan også virke utviklende for profesjonsfellesskapet i barnehage og skole og bidra til bedre trivsel og læring for barn og elever.

Erfaringer i Trøndelag

Gjennom mer enn 20 år har skole- og barnehageeiere i Trøndelag, i samarbeid med lærerutdanningene, samlet verdifulle erfaringer når det gjelder profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere. Med disse lokale erfaringene som utgangspunkt, samarbeidet eiere, ledere, veiledere, nyutdannede grunnskolelærere og lærerutdannerne i 2021-2022 om å utvikle et felles kunnskapsgrunnlag for veiledning for nyutdannede grunnskolelærere i Trøndelag. Dette kunnskapsgrunnlaget, og prosessen med kontinuerlig utvikling av det, brukes nå i veiledningsordninger for både barnehage og skole.

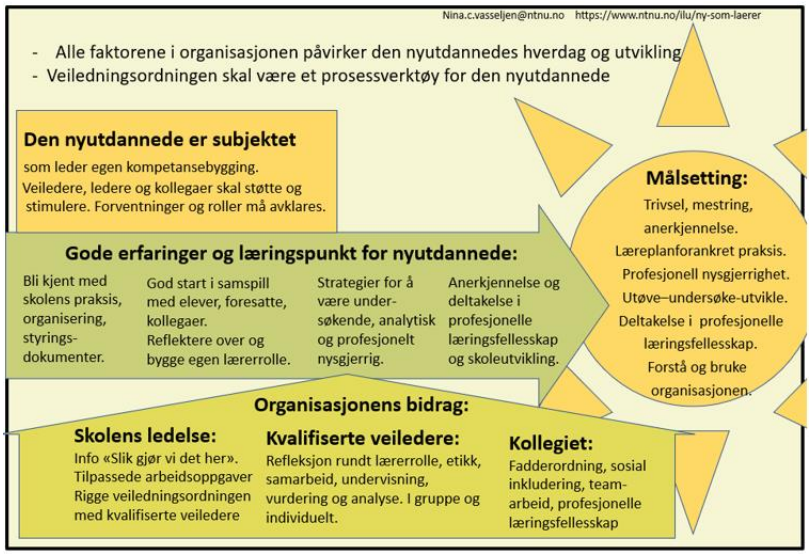

Det samskapte kunnskapsgrunnlaget viser en helhetlig tenkning rundt nyutdannedes profesjonsstart. Både ledere, kollegaer og kvalifiserte veiledere skal bidra til at lærere trives, mestrer og opplever anerkjennelse på arbeidsplassen. Målsettinga er lærere som driver læreplanforankret undervisning, undersøker og utvikler egen praksis og er aktive deltakere i lærernes profesjonelle læringsfellesskap.

Ledere og lokale fadderordninger skal gi nyutdannede lærere en god introduksjon til arbeidsplassens rutiner, systemer, lokale planer og etablert praksis. Kollegiet skal invitere og anerkjenne de nyutdannede i sosiale og profesjonsfaglige fellesskap, mens kvalifiserte veiledere skal tilby systematisk profesjonsfaglig veiledning, individuelt og i grupper.

Det samskapte kunnskapsgrunnlaget er et dynamisk dokument som skal videreutvikles gjennom årlige evalueringer ut fra spørsmålene:

1. Hva er hensikten med veiledningsordningen? (sola)
2. Hva er gode erfaringer og læringspunkt for de nyutdannede lærerne? (vannrett pil mot sola)
3. Hvordan kan vi best støtte og stimulere nyutdannede lærere i deres profesjonsstart? (organisasjonen bidrag).

Som modellen over viser, er ikke bare veilederne, men også lederne, kollegiet og eierne viktige bidragsytere i nyutdannedes profesjonsstart og kompetanseutvikling.

Etter å ha tatt i bruk det samskapte kunnskapsgrunnlaget forteller veiledere om økt forståelse av hva profesjonsfaglig veiledning skal være og økt kvalitet i veiledninga. Også ledere og eiere forteller om bedret veiledningspraksis, men også om styrket arbeid i veiledernettverk og økt engasjement i kollegiet og blant ledere. De understreker at deltakelse i nettverk og på regionale samlinger er avgjørende for kvalitet i de lokale veiledningsordningene og er tydelige på at dette må prioriteres på eiernivå.

Ledere og eiere poengterer viktigheten av å stadig løfte fram hensikten med veiledningsordningen. Prosessen med å utvikle kunnskapsgrunnlaget har gitt nye innfallsvinkler og ny erkjennelse og er et redskap som også kan brukes i andre kollektive utviklingsprosesser ved skolen.

Erfaringer i Trøndelag Sørvest

Arbeidsårene 2023-24 og 2024-25 gjorde vi oss gode erfaringer med å ha felles samlinger for barnehager og skoler. Vi gjennomførte fellessamlinger for veiledere, fellessamlinger for nyutdannede og fellessamlinger der både nyutdannede og veiledere deltok. Erfaringene våre med slike fellessamlinger var:

- Større grupper som igjen gir muligheten til å møte noen fra andre kommuner.
- Ivaretar muligheten for å sitte sammen med noen fra barnehage eller skole.
- Det gjelder de samme barna.
- Læring på tvers av barnehager og skoler.
- Utvikling av ny kompetanse om veiledning i samarbeidet mellom DMMH og NTNU er en svært viktig faktor for å drive veiledningsordninga videre.
- Hovedmålsettinga for det regionale samarbeidet styrkes: En inkluderende praksis til barns og unges beste.

Plan og rammer for "Ny som lærer i Trøndelag Sørvest" 2025- 2026

Planen for 2025-2026 bygger på lokale erfaringer i Trøndelag Sørvest, regionale erfaringer i Trøndelag og suksesskriteriene fra Rambølls nasjonale evaluering.

En helhetlig plan for profesjonsstarten som lærer i barnehage og grunnskole

Nyutdannede læreres profesjonsstart handler om å bli kjent med praksis og rutiner på arbeidsplassen, å inkluderes i arbeidsfellesskapet og å forme sin egen yrkesutøvelse. Her vil både ledere, kollegaer og veiledere være viktige samarbeidspartnere.

I artikkelen "Lokal samskapt kunnskap – en nøkkel til bærekraftige veiledningsordninger?" presenteres dette slik:

Figur 5. Profesjonsstarten i læreryrket, sammenstilt med Irgens' profesjonelle utviklingshjul (Irgens, 2021, s.330)

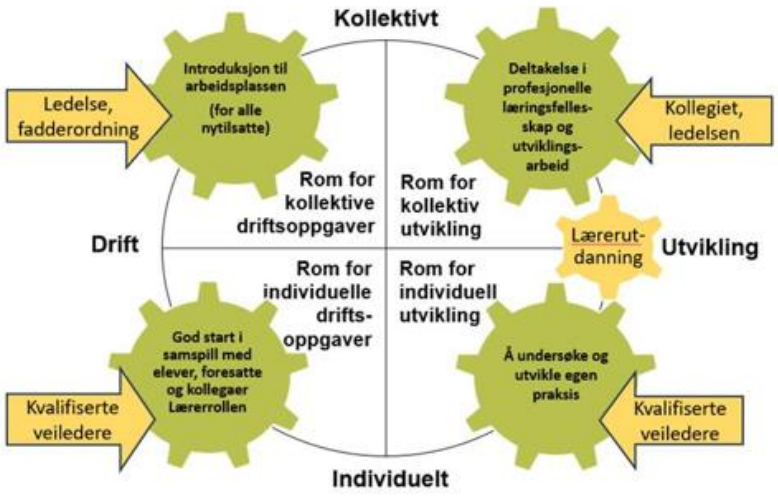

De to øvre tannhjulene viser hvordan nyutdannede, på linje med andre nytilsatte, skal ivaretas av ledelse og kollegaer innenfor organisasjonens fellesskap. Gjennom ordinære fadderordninger og ledelsens mottakelse, introduseres nytilsatte for arbeidsplassens regler, rutiner, lokale planer, satsingsområder m.m. Kollegiet og ledelsen inkluderer de nytilsatte i teamarbeid, profesjonelle læringsfellesskap og utviklingsarbeid. De to nedre tannhjulene viser den særskilte veiledningsordningen for nyutdannede nytilsatte lærere der kvalifiserte veiledere støtter og stimulerer nyutdannedes profesjonsutøvelse og utvikling av lærerrollen gjennom profesjonsfaglig dialog, refleksjon og analytiske prosesser. Her skal veiledningen skape sammenheng mellom den profesjonaliseringen som foregår i utdanningen og den videre profesjonaliseringen i yrket (Rambøll, 2021). Den skal gjennomføres både individuelt og i grupper, ved skolene og på regionale samlinger. Veiledningen er ikke en erstatning for den ordinære oppfølgingen fra ledelsen og kollegiet, men et supplement (Caspersen & Raaen, 2014; Rambøll, 2021; Ulvik, 2018; Ulvik et al., 2009).

Ut fra erfaringene vi har gjort oss i Trøndelag Sørvest de siste årene, velger vi å ha en felles plan for veiledningsordninga for nyutdannede i barnehage og skole også for arbeidsåret 2025-26. På arbeidsplassen skal lederne sørge for at de nyutdannede får den nødvendige introduksjonen til arbeidsstedets rutiner og praksis. Ledelsen og kollegiet skal sørge for at de nyutdannede inviteres inn i det sosiale og faglige fellesskapet, mens lokale veiledere skal invitere nyutdannede til veiledningssamtaler. På regionalt nivå inviteres nyutdannede fra både barnehage og skole til samlinger med erfaringsdeling og gruppeveiledning. Veilederne inviteres til veiledernettverk ledet av regional utviklingsveileder i samarbeid med lærerutdannere.

Årshjul for profesjonsfaglig veiledning 2025-2026

HVA	ANSVAR	NÅR	INNHOLD
Mottak av nyutdannede barnehagelærere/ grunnskolelærere	Styrer/rektor	Ved oppstart	Bli kjent med ny organisasjon
Inngå avtale om oppfølging og veiledning av den enkelte nyutdannede i barnehagen/skolen	Styrer/rektor	Ved oppstart av arbeidsåret 2025/26	Avtalen inneholder: Plan for veiledning mellom nyutdannet og veileder. Plan for deltakelse på fagdager i ordningen «Ny som lærer». Underskrives av: Styrer/rektor, veileder og nyutdannet
Oppnevne veileder	Styrer/rektor	Ved oppstart av arbeidsåret 2025/26	
Melde veileder og nyutdannet inn til utviklingsveileder	Styrer/rektor	**22.08.25**	Formsskjema for innmelding sendes ut til barnehagene og skolene før sommeren, lenke her: https://forms.office.com/e/WZ2vNZ1Bvn
Individuelle eller gruppevise veiledninger i barnehagen/skolen	Veileder og nyutdannet	Regelmessig gjennom året	Den nyutdannede og veileder lager selv et årshjul for de individuelle veiledningene. Innhold og tema for veiledningssamtalene er ut fra den nyutdannedes behov og premisser.
Oppstartssamling for **veiledere** i barnehage og skole	Sissel Dahlen Fjæran, DMMH og Nina Vasseljen, NTNU i samarbeid med utviklingsveileder	25/9 kl 9.30-15 Fysisk samling. Orklandbadet, Orkanger. Info om samlinga oppdateres her.	Lokale veiledningsordning – hvorfor og hvordan? Påmelding her: https://forms.office.com/e/SJhYfXG9EK
Oppstartssamling for **nyutdannede** i barnehager og skoler	Sissel Dahlen Fjæran, DMMH og Nina Vasseljen, NTNU i samarbeid med utviklingsveileder	2/10 kl 9.30-15 Fysisk samling. Skaun rådhus, Børsa Info om samlinga oppdateres her.	Hvordan har starten i lærerjobben vært? Forventninger, gleder og utfordringer. Veiledning – hvorfor og hvordan? Påmelding her: https://forms.office.com/e/rSHV12fJjf
Samling for **veiledere og nyutdannede** i både barnehage og skole	I samarbeid med Fosen, Gauldal og Malvik	13/1 kl 12.30-15.30 Digital samling, men sitt gjerne sammen fysisk i kommunene. Info om samlinga oppdateres her.	Profesjonsetikk. Arbeid med caser sett i lys av profesjonsetikk i barnehagens rammeplan og skolens overordnede del av læreplanverket.

Samling for **veiledere** i barnehage- og skole	Sissel Dahlen Fjæran, DMMH og Nina Vasseljen, NTNU samarbeid med utviklingsveileder	24/2 kl 9.30-15 Fysisk samling. Skaun rådhus, Børsa Info om samlinga oppdateres her.	Oppfølging av samlinger i oktober og januar. Forberedelse til samling for nyutdannede i mars. Påmelding her: https://forms.office.com/e/qmwJeT9uDp
Samling for **veiledere og nyutdannede** i barnehage og skole	Veiledere for nyutdannede i barnehager og skoler i samarbeid med utviklingsveileder	18/3 kl 9.30-15 Fysisk samling. Skaun rådhus, Børsa Info om samlinga oppdateres her.	Oppfølging av samlinger i oktober og januar. Samlinga ledes av veilederne! Påmelding her: https://forms.office.com/e/M4jECmgUrz
Tentativt: Felles oppsummeringsskjema for **nyutdannede, veiledere, ledere i barnehage og skole og eiere**.	Sissel Dahlen Fjæran, DMMH og Nina Vasseljen, NTNU i samarbeid med utviklingsveileder	I løpet av mai. Digitalt skjema som evaluerer veiledningsåret og gir råd om veien videre.	Oppsummering av veiledningsåret 2025-26 og veien videre for veiledningsordninga. Målgruppe er nyutdannede, veiledere, ledere i barnehage og skole og eiere.

Med forbehold om endringer.

Kontinuerlig evaluering og utvikling av de lokale veiledningsordningene

Kvalitet og bærekraftig utvikling i de lokale veiledningsordningene avhenger av systematiske prosesser der erfaringer deles, lokal og ekstern kunnskap drøftes og etablert praksis utfordres. Dette krever evaluerings- og utviklingsprosesser på alle nivå.

Regional utviklingsveileder, i samarbeid med lærerutdannere, initierer, leder og gjennomfører årlige regionale evalueringer.

Eiere og ledere sørger for at den regionale planen omsettes til lokale tiltak for nyutdannedes profesjonsstart og at disse tiltakene årlig tilpasses kommunene, enhetene og antall nyutdannede lærere. Eiere og ledere etterspør de nyutdannedes opplevelse av lokal helhetlig oppfølging, og sørger for systematisk evaluering av de lokale tiltakene.

Veiledere sørger for at metakommunikasjon inkluderes i den profesjonsfaglige veiledninga; Hva er de nyutdannedes utbytte av veiledninga? Hvordan fungerer ulike veiledningsstrategier? Har de nyutdannede innspill til forbedringer?

Skriftlig avtale om profesjonsfaglig veiledning

Vedlagt er et eksempel på en skriftlig avtale om profesjonsfaglig veiledning.

I barnehagene og skolene i regionen brukes denne som en forpliktelse for barnehagelærer/grunnskolelærer, veileder og styrer/rektor. Avtalen skal være med å sikre at rammer for veiledningen og kvalitet på innholdet i den legger til rette for at den nyutdannede skal kjenne seg godt ivaretatt og oppleve mestring i arbeidet. Skriftlige avtaler sikrer også kontinuitet og gir grunnlag for felles veiledningspraksis i regionen.

Lenker til artikler om veiledning

I disse lenkene kan du finne artikler som gir mer kunnskap om og idéer til oppfølging av nyutdannede lærere:

- Nettverket for nyutdannede lærere: https://www.nyutdannede.no/
- Artikkel i Bedre skole: Arbeidslivsmestring – to unge læreres valg i møte med utfordrende situasjoner (s 32-27)
- Intervju på www.utdanningsnytt.no: «Astrid deler ikke ut triks og knep når hun veileder nyutdanna lærere»
- Artikkel fra www.utdanningsnytt.no: «Veiledning holder liv i lærerdrømmen»
- Artikkelsamling fra Udir: «Når starten er god»

Referanser

Caspersen, J., & Raaen, F. D. (2014). Novice teachers and how they cope. *Teachers and Teaching, Theory and Practice*, *20*(2), 189–211. https://doi.org/10.1080/13540602.2013.848570

Irgens, E. J. (2021). *Profesjon og organisasjon: en bok for profesjonsutøvere og de som skal lede dem* (2. utgave.). Fagbokforlaget.

Rambøll Management Consulting AS (2021) *Evaluering av veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere. Sluttrapport*. Veiledning av nyutdannede lærere og barnehagelærere | udir.no

Ulvik, M. (2018). Nye lærere – hvorfor trenger de støtte? I K. Smith, & M. Ulvik, (Red.), *Veiledning av nye lærere: nasjonale og internasjonale perspektiver* (2. utg.,41-58). Universitetsforlaget.

Ulvik, M., Smith, K., & Helleve, I. (2009). Novice in secondary school – the coin has two sides. *Teaching and Teacher Education*, *25*(6), 835–842. https://doi.org/10.1016/j.tate.2009.01.003

Vasseljen, N., & Dahl, A.K. (2025). Lokal samskapt kunnskap – en nøkkel til bærekraftige veiledningsordninger? I E. Bjerkholt, N. Vasseljen, A.K. Dahl, & G.S. Steinnes, (Red.), *Profesjonsfaglig veiledning for individuell og kollektiv utvikling*. Cappelen Damm Akademiske

Vedlegg

Eksempel på avtale om profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole

Veiledningsavtale arbeidsåret 2025/2026

Barnehage/skole: _____

Barnehagelærer/grunnskolelærer: _____

Veileder: _____

Denne avtalen er forpliktende for barnehagelærer/grunnskolelærer, veileder og styrer/rektor. Avtalen skal sikre at rammer for veiledningen og kvalitet på innholdet i den legger til rette for at den nyutdannede skal kjenne seg godt ivaretatt og oppleve mestring i arbeidet.

Tid avsatt til veiledning:

Veileder:

Barnehagelærer/grunnskolelærer:

Veiledning legges til (f.eks.): Mandager kl. 12.30 – 13.15 i barnehagen/skolen.

Tid til fagsamlinger (jfr. Årshjul for veiledningsordningen i Trøndelag sørvest):

- Nyutdannet barnehagelærer/grunnskolelærer inviteres til to regionale samlinger inneværende skoleår. Samlingene arrangeres i Trøndelag sørvest av utviklingsveileder i samarbeid med DMMH og NTNU.
- Veileder vil få tilbud om å delta på to samlinger inneværende skoleår. Samlingene arrangeres regionalt i Trøndelag sørvest av utviklingsveileder. DMMH og NTNU.
- I tillegg kan det bli fysiske og/eller digitale samlinger for begge parter i samarbeid med andre regioner.
- Barnehagelærer/grunnskolelærer og veileder deltar sammen i en samling gjennom året.

Det er ingen deltakeravgift på samlingene i de overnevnte tilbudene i «Ny som lærer».

Kommunen dekker reise- og vikarutgifter i forbindelse med fagdagene.

De ulike aktørenes ansvar:

Styrer/rektor:

Skal utnevne en kompetent og motivert veileder på arbeidsplassen.

Ansvar for at veileder og den nyutdannede får avsatt tid til forberedelser, samlinger og profesjonsfaglig veiledning innenfor sin fastsatte arbeidstid.

Støtte og veilede veileder i sitt arbeid.

Veileder:

Lage et årshjul for den profesjonsfaglige veiledningen i samarbeid med den nyutdannede og gjennomføre veiledninger som fastsatt.

Invitere til veiledningssamtaler. Gjerne skriftlig i god tid før veiledninga.

Veileder etterspør aktuelt tema/minner om avtalt tema slik at begge parter kommer forberedt til samtalen.

Oppsummerer veiledningssamtalen

Den nyutdannede:

Bringer inn saker og tema til veiledninga

Delta i og bidra til at veiledninger og samlinger blir nyttige og viktige i den profesjonelle utviklingen.

Sted/dato:

_____

_____	_____	_____
Barnehagelærer/grunnskolelærer	Veileder	Styrer/Rektor